

Αθήνα 23 /7/2021

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς: Υπουργό Παιδείας και Θρησκευμάτων κα Νίκη Κεραμέως

Υπουργό Υποδομών και Μεταφορών κ. Κωνσταντίνο Καραμανλή

Θέμα: “Σχετικά με τις κτιριολογικές προϋποθέσεις και τεχνικές προδιαγραφές

Δημόσιων Νηπιαγωγείων”

Όπως ενημερωνόμαστε από δημοσιεύματα, η Ανεξάρτητη Αρχή “ΣΥΝΗΓΟΡΟΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ” με έγγραφο που απέστειλε προς την Υπουργό Παιδείας και Θρησκευμάτων και τον Υπουργό Υποδομών & Μεταφορών αναφέρει πως έχει γίνει αποδέκτης σημαντικού αριθμού αναφορών περί της έλλειψης κατάλληλων κτιριακών υποδομών δημοσίων νηπιαγωγείων. Στο έγγραφο επισημαίνεται ότι ο αριθμός των συγκεκριμένων αναφορών αυξήθηκε με την εισαγωγή της διετούς υποχρεωτικής φοίτησης των νηπίων. Τα προβλήματα που αναδεικνύονται αφορούν τη μη ορθή επιλογή χώρων, πολεοδομικές παραβάσεις στις υφιστάμενες δομές, αλλά, κυρίως, έλλειψη ενιαίων και σαφώς καθορισμένων κτιριολογικών προϋποθέσεων και τεχνικών προδιαγραφών κατά την κατασκευή ή διαρρύθμιση των κτιρίων, με αποτέλεσμα οι χώροι να μην ανταποκρίνονται στις ανάγκες των νηπίων.

Ο Συνήγορος του πολίτη επισημαίνει, πως κατόπιν έρευνάς του, αναδείχθηκε ότι δεν είναι θεσπισμένες οι κτιριολογικές προϋποθέσεις και οι τεχνικές προδιαγραφές για τα νηπιαγωγεία, προκειμένου η διοίκηση να υποχρεούται να τις λαμβάνει υπόψη κατά το στάδιο κατασκευής, ενοικίασης ή ανακαίνισης των χώρων. Διαπιστώνεται δε, κατόπιν αυτοψίας των αρμοδίων υπηρεσιών, ότι πολλά νηπιαγωγεία δεν είναι κατάλληλα για τη στέγαση των νηπίων είτε γιατί εξ’ αρχής έχει επιλεγεί ακατάλληλο κτίριο, είτε γιατί δεν έχουν πραγματοποιηθεί οι απαιτούμενες εργασίες, ώστε να ανταποκρίνεται ο χώρος στις ανάγκες των νηπίων. Εκτός των ανωτέρω, προκύπτει ότι σε αρκετά κτίρια νηπιαγωγείων δεν τηρούνταν οι οικείες πολεοδομικές διατάξεις (πχ. παράλειψη αλλαγής χρήσης χώρου από κατάσταση, πολεοδομικές παραβάσεις)

ή οι διατάξεις περί πυροπροστασίας. Σε πολλές περιπτώσεις, προκειμένου να μπορέσουν οι Δήμοι να ανταπεξέλθουν στις νέες ανάγκες της διετούς υποχρεωτικής φοίτησης, κατασκεύασαν λυόμενες κατασκευές εντός των χώρων σχολικών μονάδων, απομειώνοντας το συνολικό προαύλιο χώρο. Αρκετοί Δήμοι εξαιρέθηκαν προσωρινά από τη διετή υποχρεωτική εκπαίδευση (μεταξύ των οποίων και ο Δήμος Αθηναίων) προκειμένου να υλοποιήσουν τα απαιτούμενα έργα.

Στο σημείο αυτό σημειώνεται ότι οι προσωρινές κατασκευές όντως αποτελούν μια βραχυπρόθεσμη λύση, δεν μπορούν όμως να υποκαταστήσουν τις μόνιμες κτιριακές υποδομές, οι οποίες επιτρέπουν τη λειτουργία των σχολικών μονάδων σε βάθος χρόνου και δύνανται να εγγυώνται, μεταξύ άλλων, και τη βέλτιστη ενεργειακή εξοικονόμηση. Εκτός αυτού, δεν είναι δόκιμο ο κτιριακός προγραμματισμός για τα σχολεία να επηρεάζεται και να διαμορφώνεται από την εξεύρεση βραχέων λύσεων, υπό την χρονική πίεση άμεσης δημιουργίας επιπλέον χώρων.

Με το άρθρο 3 του Κτιριοδομικού Κανονισμού, ως ισχύει (ΥΑ 3046/304/ΦΕΚ Δ 59/1989) καθορίζονται οι χρήσεις των κτιρίων και μεταξύ αυτών προβλέπεται η κατηγορία των κτιρίων εκπαίδευσης (παρ. 1Δ). Ωστόσο, οι προβλέψεις του Κτιριοδομικού Κανονισμού για τα εν λόγω κτίρια είναι γενικές και δεν περιλαμβάνουν εξειδικευμένες προδιαγραφές για παιδιά νηπιακής ηλικίας. Το 2008 ο ΟΣΚ ΑΕ εξέδωσε τον «Οδηγό μελετών για διδακτήρια όλων των βαθμίδων εκπαίδευσης». Με βάση τον εν λόγω οδηγό προτείνονται συγκεκριμένες προδιαγραφές για τα νηπιαγωγεία. Οι εν λόγω προδιαγραφές, όμως, που συντάχθηκαν σε χρόνο που υπερβαίνει τη δεκαετία, αφορούν παιδιά μεγαλύτερης ηλικίας, είναι γενικές και δε δεσμεύουν τη διοίκηση θεσμικά να τις τηρήσει. Το εν λόγω ζήτημα αφορά γενικά τα νηπιαγωγεία, αλλά το πρόβλημα εντάθηκε με την αύξηση του αριθμού των παιδιών στις εκπαιδευτικές δομές με τη διετή υποχρεωτική φοίτηση. Συγκεκριμένα, από το 2018, με τον ν. 4521/2018, άρθρο 33, παρ. 3 και 4, θεσπίστηκε η διετής υποχρεωτική φοίτηση (σταδιακά μεν κατά δήμους, αλλά σε κάθε περίπτωση εντός τριετίας) σε νηπιαγωγείο για τα παιδιά που συμπληρώνουν τα τέσσερα (4) έτη. Εντούτοις, δεν προκύπτει ειδική πρόβλεψη στη νομοθεσία για το πώς πρέπει να διαμορφωθούν οι κτιριακές δομές των νηπιαγωγείων που θα φιλοξενήσουν παιδιά αυτής της ηλικίας (4 ετών), όπως αντίστοιχα δεν υφίσταται και θεσμική κατοχύρωση των απαιτούμενων κτιριολογικών προϋποθέσεων και τεχνικών προδιαγραφών για τα δημόσια νηπιαγωγεία γενικά, ως προαναφέρθηκε. Με την ΥΑ 37237/2007 «περί καθορισμού κριτηρίων καταλληλότητας και επιλογής χώρων», όπως αυτής τροποποιήθηκε με την ΥΑ 168655/9-10-2018 ορίζονται κάποια ελάχιστα κριτήρια για τα δημόσια σχολεία, που αφορούν, όμως, περισσότερο, τη χωροταξική διάσταση του θέματος.

Τονίζεται ότι, με την έκδοση του ΠΔ 99/2017 «Καθορισμός προϋποθέσεων αδειοδότησης και λειτουργίας των παιδικών & βρεφονηπιακών σταθμών που λειτουργούν εντός νομικών προσώπων των Δήμων ή υπηρεσίας των Δήμων», κατόπιν διαμεσολάβησης του Συνηγόρου του Πολίτη, είχαν καθοριστεί οι προϋποθέσεις αδειοδότησης και λειτουργίας, όπως επίσης και οι τεχνικές προδιαγραφές, των παιδικών και βρεφονηπιακών σταθμών που λειτουργούν εντός νομικών προσώπων

των δήμων ή υπηρεσίας των δήμων. Τα παιδιά, λοιπόν, μέχρι την έναρξη της υποχρεωτικής εκπαίδευσης (στην οποία πριν το 2018 εντάσσονταν μαθητές/τριες από 5 ετών), έπρεπε να φιλοξενοούνται σε χώρους με συγκεκριμένες τεχνικές προδιαγραφές που προβλέπονται επαρκώς στο άρθρο 3 του ανωτέρω ΠΔ, αλλά και σύμφωνα με ορισμένες ποιοτικές, όπως τα τετραγωνικά μέτρα ανά αίθουσα απασχόλησης ανάλογα με τον αριθμό των νηπίων.

Επισημαίνεται δε ότι οι ανάγκες μεταξύ προνηπίων και νηπίων είναι αντίστοιχες, ως προς τους χώρους φιλοξενίας – εκπαίδευσής τους. Συνεπώς, υφίσταται σχετικό νομικό πλαίσιο το οποίο αφορά σε χώρους με χρήση υγείας και πρόνοιας (άρθρο 3 1Ε Κτιριοδομικού Κανονισμού, ως ισχύει) το οποίο θα ήταν χρήσιμο να εξεταστεί και να αξιοποιηθεί, ανάλογα, για τη θέσπιση κατάλληλων προδιαγραφών και για τα νηπιαγωγεία.

Ένα άλλο θέμα που θίγει η Ανεξάρτητη Αρχή και είναι άμεσα σχετιζόμενο με την επάρκεια των χώρων, είναι ο αριθμός των νηπίων ανά τμήμα. Σύμφωνα με το άρθρο 6, παρ. 2, του ΠΔ 79/2017 «Οργάνωση και λειτουργία νηπιαγωγείων και δημοτικών σχολείων» ο μέγιστος αριθμός των παιδιών ανά τμήμα είναι είκοσι πέντε (25). Εντούτοις, οι προαναφερόμενες προδιαγραφές του ΟΣΚ αναφέρουν ότι η αίθουσα διδασκαλίας θα πρέπει να είναι δυναμικότητας από δεκαέξι (16) μέχρι είκοσι (20) παιδιά, ενώ η ελάχιστη εσωτερική διάσταση αυτής 6,90 μέτρα. Επίσης, αναφέρεται ότι οι διεθνείς προδιαγραφές προβλέπουν επιφάνεια 3 m² /νήπιο. Δεδομένου ότι κάθε νέος εκπαιδευτικός σχεδιασμός οφείλει να λαμβάνει υπόψη του τα αιτήματα των εκπαιδευτικών φορέων, τις παιδαγωγικές μελέτες που διαπιστώνουν ότι καλύτερες εκπαιδευτικές επιδόσεις επιτυγχάνονται όταν ο αριθμός των παιδιών ανά τάξη μειώνεται σε λιγότερο από είκοσι (20) μαθητές, η άποψη της Αρχής είναι ότι ο μέγιστος αριθμός των μαθητών ανά τμήμα, σε κάθε περίπτωση, χρήζει επανεξέτασης.

Σύμφωνα λοιπόν με τις απόψεις και τις προτάσεις του Συνηγόρου του Πολίτη (και μάλιστα εν όψει του νομοσχεδίου <<Αναβάθμιση του σχολείου, ενδυνάμωση των εκπαιδευτικών και άλλες διατάξεις>> που θέτει και το ζήτημα της αξιολόγησης των εκπαιδευτικών χωρίς ωστόσο να έχουν επιλυθεί ουσιαστικά προβλήματα που αφορούν στις υλικοτεχνικές υποδομές) αλλά και με γνώμονα την ασφάλεια και την υγεία των παιδιών που εξασφαλίζει ο κατάλληλα διαμορφωμένος χώρος σύμφωνα με τις σύγχρονες παιδαγωγικές απαιτήσεις και ποιοτικές προδιαγραφές και κρίνοντάς το απολύτως απαραίτητο κάτω από τις ιδιαίτερες συνθήκες της πανδημίας

Ερωτώνται οι κ.κ Υπουργοί

1. Δεν θεωρείτε απαραίτητη τη δημιουργία νέων κτιριολογικών προϋποθέσεων και τεχνικών προδιαγραφών για τα νηπιαγωγεία, καθώς και την πρόβλεψη του κατάλληλου νομικού πλαισίου, προκειμένου η διοίκηση να είναι

υποχρεωμένη για την εφαρμογή τους όπως προτείνει ο Συνήγορος του Πολίτη; Κατά τη δημιουργία αυτών δεν θεωρείτε πως είναι αναγκαίο να προβλεφθούν τα ελάχιστα τετραγωνικά μέτρα ανά παιδί, όπως και κάθε άλλη ποιοτική προδιαγραφή για τα παιδιά νηπιακής ηλικίας από τεσσάρων (4) ετών;

2. Προτίθεστε να προβείτε σε μείωση του μέγιστου αριθμού των μαθητών ανά τμήμα, για τους λόγους που προαναφέρθηκαν όπως προτείνει ο Συνήγορος του Πολίτη;
3. Ποια μέτρα προτίθεστε να λάβετε, για τις ήδη κατασκευασθείσες μονάδες ώστε να προβείτε σε προγραμματισμό ενός ολοκληρωμένου ελέγχου, από τα αρμόδια όργανα του υπουργείου, προκειμένου να ερευνηθεί αφενός εάν αυτές ανταποκρίνονται στις κατ' ελάχιστο κτιριακές απαιτήσεις (βάσει πολεοδομικής νομοθεσίας και κανόνων πυροπροστασίας) και αφετέρου με ποιόν τρόπο μπορούν να εκσυγχρονισθούν, ώστε να είναι σύμφωνες με τις νέες κτιριολογικές προϋποθέσεις και τεχνικές προδιαγραφές για να είναι κατάλληλες για τα παιδιά αυτής της ηλικίας;
4. Παράλληλα με την επίλυση των κτιριολογικών προβλημάτων των νηπιαγωγείων και την μείωση του αριθμού των μαθητών ανά τμήμα, δεν θεωρείτε απαραίτητο να προβείτε σε μαζικούς διορισμούς Νηπιαγωγών και ειδικού βοηθητικού προσωπικού, καθαριστριών, τραπεζοκόμων, λόγω των αυξημένων αναγκών των μικρών ηλικιών (προνήπια 4 ετών) που φοιτούν στα Νηπιαγωγεία;

Ο ερωτών βουλευτής

Κλέων Γρηγοριάδης